

ที่ สธ ๐๙๐๒.๐๒/ว *๑๖๐๓*

ถึง สำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม/สถาบัน ในสังกัดกรมอนามัย

กองการเจ้าหน้าที่ขอส่งสำเนาประกาศกรมอนามัย ลงวันที่ *๑๖* ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เรื่อง การคัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการ (สายงานวิชาการสาธารณสุข) ราย นายวันเฉลิม ฤทธิมนต์ ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๒๐๖๘ ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย ทั้งนี้สามารถดูรายละเอียดของประกาศดังกล่าวได้ที่ <http://person.anamai.moph.go.th>

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ จะเป็นพระคุณ

กองการเจ้าหน้าที่

โทร.๐ ๒๕๙๐ ๔๐๘๗

โทรสาร.๐ ๒๕๙๑ ๘๒๐๕

สำเนา

ประกาศกรมอนามัย

เรื่อง การคัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ
(สายงานวิชาการสาธารณสุข)

ด้วยกรมอนามัย ได้คัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินผลงาน เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ สายงานวิชาการสาธารณสุข ราย นายวันเฉลิม ฤทธิมนต์ ตำแหน่งนักวิชาการ
สาธารณสุขปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๒๐๖๘ ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ
สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘
และ ที่ นร ๑๐๑๒.๒/๒๓๕ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ ดังรายชื่อผู้ได้รับคัดเลือก พร้อมด้วยชื่อผลงาน
เค้าโครงเรื่อง และสัดส่วนของผลงาน ตามรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

หากมีผู้ต้องการทักท้วง ให้ทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ประกาศ ถ้าพบว่าข้อเท็จจริงมีมูล
ให้คณะกรรมการคัดเลือกบุคคลรายงานอธิบดีกรมอนามัย เพื่อดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๗.๓/ว ๕
ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๒ แต่ถ้าตรวจสอบแล้ว มีหลักฐานว่าข้อทักท้วงนั้นเป็นการกลั่นแกล้งหรือไม่สุจริต
ให้รายงานอธิบดีกรมอนามัยดำเนินการสอบสวนผู้ทักท้วงนั้น เพื่อหาข้อเท็จจริงและดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(ลงชื่อ) อรรถพล แก้วสัมฤทธิ์

(นายอรรถพล แก้วสัมฤทธิ์)

รองอธิบดีกรมอนามัย รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมอนามัย

สำเนาถูกต้อง

(นางวิภาวี เสมวงศ์)

นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

กรมอนามัย

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ตอนที่ ๓ ผลงานที่ส่งประเมิน

(ก) ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ชื่อผลงานเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูงชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง
๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑
๓. สัดส่วนของผลงานในสิ่งที่ตนเองปฏิบัติ ๑๐๐ %
๔. ผู้ร่วมจัดทำผลงาน (ถ้ามี)
๕. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ ประกอบด้วย

๕.๑ บทคัดย่อ

หลักการและเหตุผล

เด็กชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง มีถิ่นที่อยู่อาศัยในพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดาร ขาดการเข้าถึงบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึง สภาวะสุขภาพจึงถูกคุกคามด้วยการเจ็บป่วย และการเข้าถึงบริการสุขภาพต่างๆ จากการประเมินสภาวะสุขภาพเด็กปฐมวัย(๐-๕ปี)ในพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” (ศคช.) ในปี ๒๕๕๘ ของศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ ในจังหวัดเชียงใหม่ ตาก และแม่ฮ่องสอน พบกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) จำนวน ๑,๑๗๑ คน พบว่ามีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ ๔๘.๑๓ มีพัฒนาการล่าช้า ถึงร้อยละ ๔๓.๘๒ สอดคล้องกับข้อมูลการประเมินพัฒนาการเด็กสมวัยของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ในพื้นที่อำเภออมก๋อย ซึ่งเป็นพื้นที่ดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ พบว่ามีเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) ทั้งสิ้น ๓,๔๐๗ คน ได้รับการประเมินพัฒนาการ ร้อยละ ๗๙.๒๕ (๒,๗๐๐ คน) พบพัฒนาการสมวัย ร้อยละ ๘๒.๘๙ สงสัยพัฒนาการล่าช้าร้อยละ ๑๗.๑๑ ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการ ร้อยละ ๔๔.๘๐ จากการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องความครอบคลุมของการตรวจประเมินพัฒนาการเด็ก ทั้งจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และพ่อแม่ แม่ผู้ปกครอง กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าไม่มีเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่เหมาะสมสำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครอง เนื่องจากไม่ได้เรียนหนังสือ สื่อสารภาษาไทย อ่านหรือเขียนภาษาไทยไม่ได้ ประกอบกับสภาพความห่างไกลทุรกันดาร การคมนาคมไม่สะดวก ยากลำบาก ที่หลายพื้นที่ แทบจะตัดขาดจากโลกภายนอก โดยเฉพาะในฤดูฝน นอกจากนี้ มีความเห็นของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ต่อการใช้คู่มือเฝ้าระวัง คัดกรองและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (Developmental Surveillance & Promotion Manual : DSPM) กล่าวว่า การตรวจพัฒนาการเด็กมีหลายด้าน มีจำนวนหลายข้อ เข้าใจยาก และตัวหนังสือจำนวนมาก ทำให้เกิดความสับสน การแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาชนเผ่า อาจจะแปลความหมายไม่ถูกต้อง

ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบและแรงงานข้ามชาติจึงพัฒนานวัตกรรมการเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(๐ - ๕ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง ที่เหมาะสมต่อการใช้สำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง ใช้ในการประเมินพัฒนาการเด็กได้ถูกต้อง โดยใช้จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพื้นที่ในการพัฒนานวัตกรรม เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีชาวไทยภูเขา เผ่ากะเหรี่ยงอาศัยอยู่หนาแน่นที่สุด และได้มีการประเมินผลของการใช้นวัตกรรมการเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง เพื่อพัฒนานวัตกรรมให้สามารถใช้ในการส่งเสริม เฝ้าระวังและประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย(๐ - ๕ปี)ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ต่อไป

ตอนที่ ๓ ผลงานที่ส่งประเมิน

(ก) ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนานวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง สำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง ใช้ในการส่งเสริม เฝ้าระวังและประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

๒. เพื่อศึกษาผลของการใช้นวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(๐- ๕ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง

วิธีการดำเนินงาน/ วิธีการศึกษา/ขอบเขตงาน

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยตามรูปแบบวิจัยและพัฒนา (Research and Development ; R & D) มีวิธีการดำเนินงานดังนี้

ระยะที่ ๑ ขั้นการพัฒนานวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง

ขั้นที่ ๑ วิเคราะห์สภาพปัญหาด้านการประเมินและการคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐- ๕ ปี) ในพื้นที่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

ขั้นที่ ๒ ทบทวนองค์ความรู้ และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย เพื่อทำความเข้าใจ และออกแบบนวัตกรรม

ขั้นที่ ๓ ประชุมรับฟังความคิดเห็น และพัฒนานวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง จากภาคีเครือข่ายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ขั้นที่ ๔. ออกแบบและผลิตนวัตกรรมเครื่องมือประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ฉบับทดลองใช้ในพื้นที่ โดยปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการเด็ก และนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในข้อ ๓ มาปรับปรุงชิ้นงาน

ขั้นที่ ๕. พัฒนาและผลิตคู่มือการใช้ (Hand Book) นวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง

ขั้นที่ ๖ ทดสอบ (try out) นวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง

ขั้นที่ ๗ ปรับปรุงนวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) กลุ่มชาติพันธุ์ บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง

ระยะที่ ๒ ขั้นการประเมินผลการใช้นวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง

การประเมินผลการใช้นวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง ในกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) ซึ่งจำแนกเป็น ๓ ประเด็น คือ ประเด็นที่ ๑ การประเมินความเข้าใจ ของการใช้นวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง ประเด็นที่ ๒ การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) โดยใช้นวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง และประเด็นที่ ๓ การประเมินความพึงพอใจ ต่อการใช้นวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง

ตอนที่ ๓ ผลงานที่ส่งประเมิน

(ก) ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ผลการดำเนินงาน/ผลการศึกษา

ระยะที่ ๑ ขั้นการพัฒนานวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) กลุ่มชาติพันธุ์
บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง

ผลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาด้านการประเมินและการคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) ในพื้นที่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ามีเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) ทั้งหมด ๓,๔๐๗ คน ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ ร้อยละ ๗๙.๒๕ (๒,๗๐๐ คน) พบพัฒนาสมวัย ร้อยละ ๘๒.๘๙ สงสัยพัฒนาการล่าช้า ร้อยละ ๑๗.๑๑ จากการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องความครอบคลุมของการตรวจประเมินพัฒนาการเด็ก ทั้งจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และพ่อแม่ ผู้ปกครอง กลุ่มชาติพันธุ์ ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าไม่มีเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่เหมาะสมสำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครอง เนื่องจากไม่ได้เรียนหนังสือ สื่อสารภาษาไทย อ่านหรือเขียนภาษาไทยไม่ได้ ซึ่งผลจากการทบทวนองค์ความรู้ และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า “ภาพพลิก” เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่เหมาะสมกับการสร้างการรับรู้กับกลุ่มที่ด้อยความสามารถในการเรียนรู้ จากผลจากประชุมรับฟังความคิดเห็น และพัฒนาเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง จากภาคีเครือข่ายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้ รูปแบบควรเป็นปฏิทินตั้งโต๊ะ ขนาด A๔ เนื่องจากพกพาสะดวก ควรเคลือบเพื่อป้องกันการฉีกขาด, สี โทนเย็น ไม่ควรสีฉูดฉาดเกินไป, สัญลักษณ์ ควรใช้สัญลักษณ์ ถูก ผิด, ช่วงอายุผู้รับการตรวจพัฒนาการควรเพิ่มวงเล็บ เป็นปี เพื่อความเข้าใจมากยิ่งขึ้น, ควรสร้างคู่มือการใช้, เพิ่มคำอธิบายให้มากขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่กลุ่มเป้าหมาย, ตัวอักษรควรใช้ตัวอักษรที่ชัดเจน เป็นมาตรฐานและรูปภาพประกอบควรใช้ภาพบุคคลในพื้นที่ เป็นภาพชุดชนเผ่า เพื่อสร้างความเป็นอัตลักษณ์ของชนเผ่า

ผลการศึกษาในครั้งนี้ ได้ค้นคว้าเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง เป็น “ภาพพลิก” ตั้งโต๊ะ ขนาดเอ ๔ (ขนาด A๔ = ๒๙.๗x๒๑ ซม.) มีจำนวน ๘๗ หน้า ประกอบด้วยวิธีการประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จำนวน ๕ ด้าน ทั้งหมด ๑๙ ช่วงอายุ ได้แก่ด้านการเคลื่อนไหว (GM), ด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก และสติปัญญา (FM), ด้านการเข้าใจภาษา (RL), ด้านการใช้ภาษา (EL) และด้านการช่วยเหลือตัวเองและสังคม (PS) ซึ่งการพัฒนา
นวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงในครั้งนี้ ได้มีการทดสอบนวัตกรรม (Try Out) โดยได้ทำการทดลองใช้กับกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครอง ในพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคูตูม, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเกียน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสบโขง อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการประเมิน ความเข้าใจการใช้นวัตกรรม ในกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กชนเผ่ากะเหรี่ยง จำนวน ๘๘ ราย พบว่ากลุ่มพ่อแม่ ผู้ปกครองสามารถเข้าใจและทำการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ได้ถูกต้อง จำนวน ๘๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๐๔ พบว่าในขั้นการทดลองนำนวัตกรรมไปใช้ พบผู้ปกครองจำนวน ๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗.๙๖ ไม่สามารถประเมินพัฒนาการเด็ก โดยใช้นวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงได้ เนื่องจากผู้ปกครองไม่ได้เรียนหนังสือ ไม่สามารถสื่อสาร อ่านหรือเขียนภาษาไทยได้ ประกอบกับผู้ปกครองมีอายุมาก ซึ่งจากทดลองใช้นวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงในครั้งนี้ ได้ข้อเสนอแนะจากกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) ชนเผ่ากะเหรี่ยง ในประเด็นเรื่องขนาดตัวอักษร ควรขยายเพิ่มขึ้นเพื่อให้ตัวอักษรมีความชัดเจนมากขึ้น และรูปภาพประกอบการประเมินพัฒนาการควรทำให้มีขนาดใหญ่เพิ่มมากขึ้น

ตอนที่ ๓ ผลงานที่ส่งประเมิน

(ก) ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ระยะที่ ๒ ขั้นการประเมินผลการใช้นวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง

การศึกษาในครั้งนี้ ได้มีการประเมินผลการใช้นวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง ในกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) ในพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลยางเปียง อำเภอมวกอย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑๐๔ ราย ซึ่งการประเมินผลจำแนกเป็น ๓ ประเด็น คือ ประเด็นที่ ๑ การประเมินความเข้าใจ ของการใช้นวัตกรรม พบว่ากลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครอง เข้าใจและสามารถทำการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยได้ถูกต้อง จำนวน ๙๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๑๙ และผู้ปกครองจำนวน ๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔.๘๑ ไม่สามารถประเมินพัฒนาการเด็ก โดยใช้นวัตกรรมนี้ได้ เนื่องจากผู้ปกครองไม่ได้เรียนหนังสือ ไม่สามารถสื่อสาร อ่านหรือเขียนภาษาไทยได้ อีกทั้งผู้ปกครองมีอายุมาก ประเด็นที่ ๒ การประเมินพัฒนาการปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) โดยใช้นวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง ผลการประเมินพัฒนาการ พบว่าพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว (GM) ,ด้านการใช้ภาษา (EL)และด้านการช่วยเหลือตัวเองและสังคม (PS) มีพัฒนาการปกติ ๑๐๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐, ด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก และสติปัญญา และด้านการเข้าใจภาษา (RL) พัฒนาการปกติ ๑๐๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๐๘ สงสัยล่าช้า ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๒ ซึ่งเมื่อนำผลการประเมิน ไปเปรียบเทียบกับผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยใช้คู่มือเฝ้าระวัง คัดกรองและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (Developmental Surveillance & Promotion Manual : DSPM) ที่ประเมินโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านยางเปียง อำเภอมวกอย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย(๐ - ๕ปี) ไม่แตกต่างกัน และประเด็นที่ ๓ การประเมินความพึงพอใจ ต่อการใช้นวัตกรรม พบว่า ผู้ใช้มีความพึงพอใจโดยรวมเฉลี่ยมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ร้อยละ ๙๑.๓๕ นอกจากนี้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ให้ความเห็นต่อการใช้นวัตกรรมนี้ว่า เป็นนวัตกรรมที่เข้าใจง่าย ใช้สะดวก สามารถนำมาใช้ในการประเมินพัฒนาการเด็ก บุตรหลานในครอบครัวได้เป็นอย่างดี แก้ปัญหาความไม่รู้หนังสือของพ่อแม่ผู้ปกครอง เนื่องจากมีภาพประกอบขั้นตอนการประเมินพัฒนาการเด็กทุกขั้นตอน ซึ่งเป็นภาพบุคคลในพื้นที่ ที่แสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ของชนเผ่า ภาษาที่ใช้มีความกะทัดรัดเข้าใจง่าย ผู้ใช้จดจำได้ง่าย และมีความสะดวกเรื่องระยะเวลาในการประเมินพัฒนาการที่รวดเร็วกว่าการใช้ คู่มือเฝ้าระวัง คัดกรองและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (Developmental Surveillance & Promotion Manual : DSPM) ทั่วๆไป

๕.๒ การนำไปใช้ประโยชน์

ได้เครื่องมือในการประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ทำให้พ่อแม่ผู้ปกครอง สามารถใช้ประเมินพัฒนาการเด็ก ได้รับผลการประเมินที่แท้จริงและถูกต้อง โดยมีการนำนวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ไปใช้ในลักษณะ ดังนี้ คือใช้เป็นเครื่องมือเฝ้าระวังและประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยในพื้นที่ สำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครอง,ถ่ายทอดทักษะและวิธีการใช้นวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการนี้ให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และผู้ดูแลเด็ก (ที่เป็นชนเผ่า) เพื่อฝึกทักษะการประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ให้กับกลุ่มพ่อแม่ ผู้ปกครองต่อไป

๕.๓ ความยุ่งยากในการดำเนินงาน/ปัญหา/อุปสรรค

การพัฒนาวัตกรรมการครั้งนี้ มีข้อจำกัดในการดำเนินงานเนื่องจากพื้นที่การพัฒนาวัตกรรมการเป็นพื้นที่ ที่มีสภาพความห่างไกล ทुरกันดาร การคมนาคมไม่สะดวก ยากลำบาก จึงมีระยะเวลาการดำเนินงานที่จำกัด เนื่องจากในฤดูฝนไม่สามารถเข้าพื้นที่ได้ และการพัฒนาวัตกรรมการนี้ เป็นการพัฒนาวัตกรรมการในกลุ่มเด็กปฐมวัย(๐ - ๕ปี) ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง ทำให้การควบคุมการดำเนินงานทำได้ยาก และมีปัญหาด้านการสื่อสาร เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ไม่สื่อสารเป็นภาษาไทย นิยมสื่อสารเป็นภาษาชนเผ่ากะเหรี่ยง

ตอนที่ ๓ ผลงานที่ส่งประเมิน

(ก) ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๕.๔ ข้อเสนอแนะ/วิจารณ์

การพัฒนานวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง ในครั้งนี้ ทำให้ได้เครื่องมือในการประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ทำให้พ่อ แม่ผู้ปกครองสามารถใช้ประเมินพัฒนาการเด็ก ได้รับผลการประเมินที่แท้จริงและถูกต้องตามหลักวิชาการ นวัตกรรมนี้มีการพัฒนาจากสภาพปัญหาจริง มีการรับฟังความคิดเห็น เพื่อพัฒนาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิชาการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการเด็กในพื้นที่ มีการออกแบบให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่ถือเป็นกลุ่มประชาชนที่ด้อยความสามารถในการเรียนรู้ เนื่องจากเป็นบุคคลที่อ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือไม่ได้หรือพูดภาษาไทยไม่ได้ รวมทั้งมีปัญหาในการใช้ภาษาหลักและภาษาท้องถิ่น ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีข้อจำกัด และอุปสรรคในด้านปัจจัยพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนานวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง ในครั้งนี้ ควรมีการนำไปขยายให้ครอบคลุมในพื้นที่ ที่มีชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงและเผ่าอื่นๆที่มีสภาพการดำรงชีวิตยากต่อการเข้าถึงหน่วยบริการสาธารณสุข ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการที่ดี สมวัย โดยการส่งมอบในระดับจังหวัดที่มีกลุ่มชาติพันธุ์(สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด) เพื่อเกิดการนำไปขยายผลลงในพื้นที่ และในขั้นตอนการใช้นวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง ผู้ปกครองเด็กใน ส่วนใหญ่ยังขาดชุดอุปกรณ์การประเมินพัฒนาการเด็กที่ใช้คู่กับนวัตกรรม เนื่องจากผู้ปกครองมีฐานะยากจน ขาดแคลน อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ทुरกันดาร ดังนั้นควรมีการจัดทำแผนการพัฒนาชุดอุปกรณ์ทดแทนที่ใช้วัสดุจากท้องถิ่น เพื่อนำมาประกอบการใช้คู่กับนวัตกรรมนี้

๕.๕ การเผยแพร่ (ที่ไหน เมื่อไร)

เผยแพร่การพัฒนานวัตกรรมเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ปี) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง ดังนี้

- เวทีการประกวด LIKE Talk ภาคเหนือ Season ๓ ได้รับรางวัลชนะเลิศ ประเภทนวัตกรรม
- เผยแพร่การประชุมวิชาการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติครั้งที่ ๑๑ ประจำปี ๒๕๖๑
- เผยแพร่การประชุมนำเสนอผลงานการจัดการความรู้ กระทรวงสาธารณสุข ประจำปี ๒๕๖๑
- เผยแพร่บนเว็บไซต์ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบและแรงงานข้ามชาติ

<http://hhdc.anamai.moph.go.th/main.php?filename=index>

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) _____

ผู้ขอรับการคัดเลือก

(นายวันเฉลิม ฤทธิมนต์)

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

วันที่ ๑๔ / ๗.๑. / ๒๑

ตอนที่ ๓ · ผลงานที่ส่งประเมิน

(ข) ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการ เพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑. ชื่อผลงานเรื่อง การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคและอนามัยสิ่งแวดล้อม
ของศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ
๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓
๓. สรุปเค้าโครงเรื่อง

๓.๑ หลักการและเหตุผล

ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ มีบทบาทในการแสวงหา วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อจัดทำเป็นสารสนเทศ และองค์ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม แต่เนื่องด้วยระบบข้อมูลข่าวสาร และสารสนเทศด้านสุขภาพในกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ ยังขาดระบบการเชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนข้อมูลในระดับฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขาดระบบการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสม พร้อมสำหรับการใช้ประโยชน์ของข้อมูล จากสถานการณ์ดังกล่าว การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพ เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการพัฒนางานสาธารณสุขทั้งในด้านการส่งเสริมสุขภาพสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาพยาบาล และฟื้นฟูสุขภาพ จึงมีความสำคัญ เพื่อแสดงสถานการณ์ แนวโน้ม ที่จะช่วยในการวางแผน และตัดสินใจ ในการดำเนินงาน ซึ่งปัจจุบันมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูลสุขภาพ ทุกหน่วยบริการจะมีการบันทึกข้อมูลการให้บริการประจำวัน ในโปรแกรมระบบสารสนเทศของหน่วยบริการ (Hospital Information System – HIS) ซึ่งมีหลากหลายโปรแกรม และใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่บันทึกไว้จัดทำเป็นสารสนเทศ เพื่อใช้พัฒนาการบริการของหน่วยบริการ จากนั้นให้มีการใช้ประโยชน์ข้อมูลให้มากขึ้น จึงมีการรวบรวมข้อมูลที่หน่วยบริการบันทึกไว้มารวบรวมไว้ที่ระดับที่สูงขึ้น เช่น อำเภอ จังหวัด กระทรวง จัดทำเป็นสารสนเทศในการปฏิบัติตามภารกิจของแต่ละระดับที่เกี่ยวข้องเป็นศูนย์รวมข้อมูลในแต่ละระดับ คลังข้อมูลสุขภาพที่เป็นทางการของกระทรวงสาธารณสุข คือ “คลังข้อมูลสุขภาพ (Health Data Center – HDC)” พัฒนาโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ร่วมกับสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เรียกว่า Health Data Center หรือ HDC เป็นระบบที่หน่วยบริการทุกแห่งในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขต้องดำเนินการในทุกจังหวัด

กลุ่มชาติพันธุ์ คนชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ เป็นกลุ่มเป้าหมายของการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมของศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ กรมอนามัย มีการกระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ ที่ผ่านมาศูนย์ฯ ไม่สามารถใช้ข้อมูลที่ได้แสดงสถานะทางสุขภาพของกลุ่มคนเหล่านี้ได้ เนื่องจากคลังข้อมูลสุขภาพ (Health Data Center – HDC) ของกระทรวงสาธารณสุข ไม่ได้ลงบันทึกการรับบริการ ที่จำแนกความเป็นชาติพันธุ์ของกลุ่มนี้ไว้ ทำให้มีความยากในการแสดงสถานะทางสุขภาพของกลุ่มนี้ เพื่อการนำไปใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อวางแผน ในการตัดสินใจ เพื่อการพัฒนาได้ ได้แต่สำรวจเป็นครั้งๆ ซึ่งไม่ต่อเนื่อง และขาดความทันสมัยของข้อมูล

ดังนั้น ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบและแรงงานข้ามชาติ จึงมีแนวคิดในการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการส่งเสริมสุขภาพสุขภาพ ป้องกันโรค และอนามัยสิ่งแวดล้อม กลุ่มชาติพันธุ์ คนชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะต้องนำมาจัดระบบสารสนเทศ (Management Information System: MIS) ให้เป็นหมวดหมู่ที่ง่าย และสะดวกต่อการนำไปใช้ในการบริหาร การควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ตลอดจนใช้ในการตัดสินใจเชิงนโยบาย เพื่อใช้ข้อมูลมาวางแผน วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และเชื่อมกับระบบคลังข้อมูลสุขภาพ (Health Data Center : HDC) ของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นระบบจัดการข้อมูลด้านสุขภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาสุขภาพที่ยั่งยืนต่อไป

ตอนที่ ๓ ผลงานที่ส่งประเมิน

(ข) ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการ เพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓.๒ บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบและแรงงานข้ามชาติ กรมอนามัย มีกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานด้านส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม ได้แก่ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มคนชายขอบและกลุ่มแรงงานข้ามชาติ แต่การดำเนินงานยังขาดข้อมูลด้านสุขภาพของกลุ่มคนเหล่านี้ ศูนย์ ไม่สามารถใช้ข้อมูลที่แสดงสถานะทางสุขภาพของกลุ่มคนเหล่านี้ได้ เนื่องจากคลังข้อมูลสุขภาพ (Health Data Center – HDC) ของกระทรวงสาธารณสุข ไม่ได้ลงบันทึกการรับบริการ ที่จำแนกความเป็นชาติพันธุ์ของกลุ่มนี้ไว้ ทำให้มีความยากในการแสดงสถานะทางสุขภาพของกลุ่มนี้ เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อวางแผน ในการตัดสินใจ เพื่อการพัฒนาได้ ได้แต่สำรวจเป็นครั้งๆ ซึ่งไม่ต่อเนื่อง และขาดความทันสมัยของข้อมูล ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบและแรงงานข้ามชาติ กรมอนามัย จึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคและอนามัยสิ่งแวดล้อมขึ้น เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ และสามารถแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขในพื้นที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๓ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคและอนามัยสิ่งแวดล้อมในกลุ่มเป้าหมายเฉพาะซึ่งสามารถเป็นฐานข้อมูลในการขับเคลื่อนและพัฒนางานด้านสาธารณสุข ใช้ในการวางแผนการดำเนินงาน และสามารถแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขในพื้นที่ได้ รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศ ในการวิเคราะห์ วางแผน การดำเนินงาน ฝ้าระวังเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพสุขภาพ การป้องกันโรค และอนามัยสิ่งแวดล้อม ในกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มคนชายขอบและกลุ่มแรงงานข้ามชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๔ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคและอนามัยสิ่งแวดล้อม ของศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

ผู้ขอรับการคัดเลือก

(นายวันเฉลิม ฤทธิมนต์)

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

วันที่ ๑๕ / ๘.๑. / ๒๑

หมายเหตุ

๑. ผลงานที่ส่งประเมิน (ก) และ (ข) รวมไม่เกิน ๕ หน้า และไม่ต้องแนบเอกสารประกอบ
๒. ให้เสนอผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านอย่างน้อย ๑ เรื่อง ไม่เกิน ๓ เรื่อง และข้อเสนอแนวคิดเพื่อพัฒนางาน อย่างน้อย ๑ เรื่อง ไม่เกิน ๓ เรื่อง
๓. เมื่อได้รับอนุมัติตัวบุคคลแล้วให้ส่งผลงานประเมินตามหัวข้อเรื่องที่ได้เสนอไว้ข้างต้น